

STOR, STARK OCH OMTYCKT

sid 1/7

FOTO: MAGNUS RYDHOLM

DJUREN I CENTRUM PÅ INTEGRATIONS DAG

60 elever med utländsk bakgrund från Nyköpings gymnasium besökte onsdagen den 11 oktober Öster Malma. Där fick de lära sig mer om den svenska naturen, de vilda djuren och jakt. Integrationsdagen är en del av Jägareförbundets projekt Fler unga i naturen som finansieras av Svensk Friluftsliv.

Chris Edman, som är projektanställd för att arbeta med integration under 2017, hade planerat dagen.

- Vi vill att ungdomarna ska få kunskap om djur och natur som de har nytta av i sin vardag. De ska exempelvis få med sig en glimt av förståelse för vilka fåglar som de ser, vilka träd som är vanliga och vilka djur vi har i den svenska naturen. Det handlar om att väcka nyfikenhet om naturen och ge dem lite kunskap vad jakt är, säger Chris Edman.

Under dagen fick eleverna besöka fyra olika stationer. En som handlade om de vanligaste fåglarna, en där jakthundarna och deras kunskaper visades upp och en station där de fick prova på att skjuta med luftgevär. Den fjärde stationen var en rundvandring i viltparken med information om djur och träd.

- Kul. Jag lär mig massor. Vad heter den fågeln som flyger där. Jag vill klappa en älg, hördes från deltagarna.

- Hela denna dag finansieras av Svensk Friluftsliv. Det är både roligt och nyttigt att möta människor från andra kulturer med helt andra intryck av naturen och förstå vilken oerhörd kunskap vi jägare sitter inne med. Genom detta projekt så bidrar Svenska Jägareförbundet till att förbättra integrationen i landet, säger förbundets kommunikationschef Magnus Rydholm.

ÖSTER MALMA I NOVEMBER

- **HÖSTLOVSKUL.** 1-2 november guidar djurskötarna i Wildlife park. Start klockan 14.00 och turen tar cirka en timme. Gratis entré för barnen. Dagens lunch är också anpassat till barn.
- **FARSDAGBUFFÉ.** Söndagen den 12 november. Buffén innehåller bland annat sill, kalla fiskrätter, kallskuret viltkött och korvar. Två varmrätter på buffén är älg från Sörmlands skogar och fisk från Sörmlands sjöar. Till kaffet farsdagstårta.

- **JULMARKNAD.** Den 18-19 november är det dags för Öster Malmas populära julmarknad. I samband med marknaden går det också att boka julmarknadspaket med övernattnings, vild kvällsbuffé och frukost.
- **DET VILDA JULBORDET.** Den 23 november börjar Öster Malmas julbord. Torsdag till söndag 23/11-20/12. Det går också att boka julbordspaket med julbord, boende och frukost.

FOTO: MOSTPHOTOS

VILDSVINETS REPRODUKTION I SVERIGE

Hur ser vildsvinets reproduktionsmönster ut i Sveriges klimat, i områden där vildsvinen utfodras? Att svara på den frågan var målet med Anna Malmstens doktorsavhandling, som hon försvarade på SLU den 19 oktober. Forskningsresultaten presenterades också på ett seminarium på SLU den 18 oktober. Studien baserades på 617 suggor som fälldes vid jakt på sju gårdar i Skåne, Blekinge, Södermanland och Uppland. Alla gårdarna bedrev kommersiell jakt och utfodrade vildsvinen året runt.

Avhandlingen visar att en genomsnittlig sugga följer en års-cykel där den parar sig på hösten och föder 5,4 kultingar på våren. Kullstorleken varierade mellan 1 och 9 kultingar och ökade med saggans vikt och ålder. Även om merparten av suggorna följde vildsvinets typiska års-cykel var det några som avvek. På våren hade cirka 2 procent aktiva äggstockar och på sommaren cirka 7 procent. Totalt var det cirka 10 procent som brunstade om. Det fanns också dräktiga vildsvin året om, även om andelen var lägst (cirka 15 procent) på sommaren. Det är inte säkert vad det beror på, men en bidragande orsak kan vara att suggor som tidigt förlorar sin kull kan brunsta om och föda nya kultingar frampå hösten. Det kan också vara så att unga suggor, som inte var köns mogna på hösten, blir köns-mogna och dräktiga senare än andra. En tredje faktor som kan göra att svenska suggor kan komma i brunst på sommaren är att den naturliga födotillgången är hög på sommaren i Sverige, medan den är låg i södra Europa där somrarna är torra.

Bodil Elmhagen, forskningskommunikatör

<https://jagareforbundet.se/vilt/nytt-fran-viltforskningen/2017/10/vildsvinets-reproduktion-i-sverige/>

TEMAUTBILDNING OM RÅDJUR

Den nya presentationen om rådjur finns nu tillgänglig på kontoret i en första version. Materialet syftar till att sprida kunskap och information om rådjurens liv och leverne, jaktformer, etik mm. Lyssna med ditt kontor och undersök om det finns möjlighet att boka en temakväll om rådjur i vinter.

Ulf Johansson, utbildningsansvarig

JÄGAREFÖRBUNDET DALARNA GÄSTADE FÖRETAGSFRUKOST

I oktober representerade jaktvårdskonsulent Jerk Sjöberg och undertecknad Jägareförbundet Dalarna på en företagsfrukost där cirka 100 företag deltog. Jerk höll en kort presentation om viltolyckor samt Jägareförbundets arbete med natur och djur. Viltolycksremсор delades också ut till alla deltagare. Det var ett positivt möte som ledde till många frågor och nyfikenhet om förbundets verksamhet.

Helena tysk, administratör

HUR MÅNGA VARGAR FINNS DET EGENTLIGEN?

Nu har vi fått en unik möjlighet att verkligen ta reda på hur många vargar det faktiskt finns. Den insamling av vargspilling som pågår i hela landet mellan 1 oktober 2017 och 31 mars 2018 ger oss möjlighet att bidra med fakta, stället för spekulationer.

Uppfattningen om hur många vargar det finns i Sverige varierar kraftigt. Vi jägare som vistas mest i markerna upplever inte sällan att det finns fler vargar än vad de officiella siffrorna säger. Men för att få ett bra resultat i spillningsinventeringen krävs att så många som möjligt deltar. Vi vet sedan gammalt att björnstammen tidigare underskattades, men att de första spillningsinventeringarna visade att stammen var betydligt större.

Det finns en stor frustration över vargsituationen i varglänen idag över årets låga licensjaktstilldelning. Vi delar den frustrationen. Men istället för att ge upp eller bojkotta samarbete med myndigheterna är Jägareförbundets bestämda uppfattning att vi en gång för alla fått möjligheten att visa hur verkligheten ser ut. Du som vill bidra genom att samla DNA-prov gör det enkelt genom att samla en liten bit av de vargspillingar du hittar. På länken nedan finns mer information och där finns också en film där du får veta mer om hur den pågående spillningsinventeringen av varg går till.

<https://jagareforbundet.se/vilt/rovdjursinventering/varg/spillningsinventering/>

VILDSVINSKÖTT OKEJ TROTS CESIUMVARNING

Enligt Livsmedelsverket är risken att få i sig för höga cesiumhalter genom äta vildsvinskött mycket låg. Efter kärnkraftsolyckan i Tjernobyl 1986 finns fortfarande områden som är drabbade av radioaktivt nedfall. Vildsvin som fälls i framför allt Västmanland, Uppsala och Gävleborgs län kan därför fortfarande ha höga halter av cesium-137 men det varierar mycket och därför bör vildsvin som fälls i områden där det radioaktiva nedfallet var stort testas.

KRONHIND KAN VARA SMITTAD AV CWD

Den dödliga sjukdomen CWD, Chronic Wasting Disease, kan ha spridit sig även till kronvilt i Norge. Det norska Veterinärinstitutet varslade den 25 oktober Mattilsynet om en misstänkt sjuk hind från Møre på Norges västkust. CWD har aldrig tidigare upptäckts på hjort i Norge.

CWD upptäcktes för första gången på en norsk vildren i april 2016. Hittills har sjukdomen upptäckts hos sju vildrenar och tre älgar i Norge. Älgarna fanns i Trøndelag, nära gränsen till Sverige och Jämtland.

FOTO: OSCAR VON STOCKENSTRÖM

TOPPVÄRVARE PÅ KLÖVVILTJAKT

Att värva medlemmar till Svenska Jägareförbundet kan löna sig. I början av oktober belönades de främsta medlemsvärvarna under 2016/2017 med en klövviltjakt på Öster Malma.

Tävlingen "Medlemsjakten" pågick under medlemsåret 2016/2017, med månatliga uppdateringar i Svensk Jakt. Där tävlade Jägareförbundets länsföreningar mot varandra i att värva fler medlemmar till förbundet. "Medlemsjakten" innehöll även en individuell del. Utöver middag på Öster Malma slott, övernattnings och klövviltjakt förärades vinnarna även en varsin uppsättning av jaktradio och hörselkåpor, som Jägareförbundets samarbetspartner Zodiac sponsrade med.

Allra flest nya medlemmar, 77 stycken, lyckades västgöten Åke Holgersson värva. I sin roll som provledare för jägarexamen kommer han av naturliga skäl i kontakt med många nya jägare.

- Jag brukar berätta vad Jägareförbundet står för och gör, det räcker långt, säger han.

Från Norrbotten reste Erik Liljeström, som är aktiv i Luleå Studentjaktklubb. Han berättar:

- Klubben håller i teoridelen av en jägarexamensutbildning för studenter och anställda vid Luleå Tekniska Universitet. Klubben värvar då medlemmar till förbundet. Det är en kollektiv insats, men vi skrev upp alla namn på klubbens förre ordförande Gustav Svensson och när vi nu vann den här jakten hade jag tur i lottdragningen och fick åka hit.

Martin Källberg, Svensk Jakt

JAKTEN PÅ FRAMTIDEN 2024

Runt om i olika länsorganisationer pågår nu arbetet med att ta fram förslag på mål och visioner för vad Jägareförbundet ska stå för 2024.

Torsdagen den 28 september var det dags för upplanningarna att dra sitt strå till stacken under en första workshop i Uppsala. Riksjaktvårdkonsulent Daniel Ligné inledde med att presentera en förenklad utvärdering av förbundets befintliga strategiska mål för att se hur långt vi kommit. Därefter följde en omvärldsanalys som tagits fram av en analysgrupp som underlag till kvällens grupparbeten.

Under livliga diskussioner i grupper fick sedan deltagarna, styrelseledamöter i länsföreningen, enskilda medlemmar och förtroendevalda från kretsarna, ge sin syn på övergripande trender/saker/skeenden/ageranden som kan påverka förbundet och jakten de närmaste åren. Resultatet blev en formidabel idéstorm!

Vad som kom fram vid träffen, och vid motsvarande grupparbeten i övriga länsorganisationer, kommer efter hand att sammanställas och bearbetas för att ligga till grund för ännu en workshop i varje län. Resultaten från dessa ligger sedan till grund för förbundsstyrelsens förslag till årsstämman 2018 i Kiruna.

Torsten Nilsson, ordförande Uppsala län

FILMER OM ETIK VID JAKT MED HUND

Varför får vi jaga? Jo, för att samhället tillåter oss att göra det. Motprestationen från oss jägare ligger i att utföra jakten på ett bra sätt och hålla en hög jaktetik.

För att uppmuntra till diskussion och tankar kring etik vid jakt med hund har Jägareförbundet gjort fyra filmer, som kommer att publiceras under hösten. De två första kan du se redan nu.

I den första filmen berättar riks jaktsvårds konsulent Daniel Ligné varför en hög jaktetik är något som alla jägare måste beakta. Den andra filmen handlar om att göra rätt bedömning ur ett jaktetiskt perspektiv innan man släpper sin jakthund. Förhållandena kan variera och filmen ger flera tips och goda råd!

<https://jagareforbundet.se/aktuellt/forbundsnyheter/2017/09/etisk-jakt-med-hund---jagarnas-ansvar/>

<https://jagareforbundet.se/aktuellt/forbundsnyheter/2017/10/etik-vid-jakt-med-hund---se-del-tva/>

JÄGAREFÖRBUNDET SÖKER PERSONALANSVARIG

Svenska Jägareförbundet söker personalansvarig/HR-ansvarig till nationella kansliet på Öster Malma utanför Nyköping. Sista ansökningsdag är 30 oktober. Läs mer på

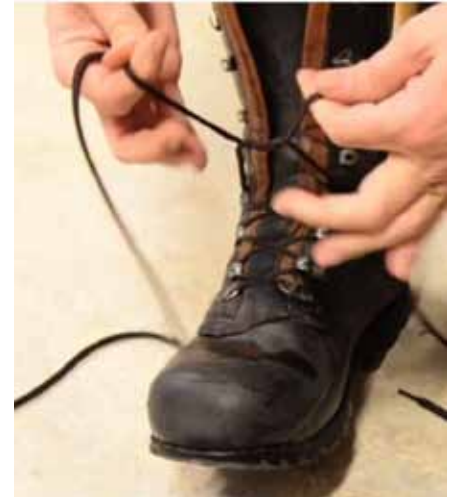
<https://jagareforbundet.se/om/var-verksamhet/jobba-hos-oss/>

WEBB-TV: SÅ KNYTER DU KÄNGORNA PÅ BÄSTA SÄTT

Niklas Lundberg, jaktvårds-konsulent på Jägareförbundet i Norrbotten, visar på Svensk Jakts webb-TV ett smart sätt att knyta kängorna så att de ger optimalt stöd åt foten och dessutom håller stadgan hela dagen.

Lars-Henrik Andersson

<https://svenskjakt.se/jakt-prylar/jagartips/webb-tv-sa-knyter-du-kangorna-pa-basta-satt/>

SKICKA MATERIAL TILL NYHETSBRIVET

Målet med det interna nyhetsbrevet är att det ska komma ut den sista fredagen i varje månad. Skicka gärna material och bilder till Malou Kjellsson på malouk@telia.com.

JAG ÄR JÄGARE – NU SLÄPPS FILMEN

Helene Tivemarks rosade film "Jag är jägare" släpps nu på Studieförbundet digitala plattformar. Filmen vänder sig till jägare och människor som inte jagar för att skapa konstruktiva samtal om jakt. Filmen "Jag är jägare" har producerats tillsammans med Studieförbundet, Kennelklubben och Jägareförbundet.

Efter ett år där filmen visats på beställning är det dags att släppa den helt öppet och gratis på digitala plattformar. Helene Tivemark har rest landet runt för att visa filmen och prata med människor om jakt, jägare och allt där emellan.

- Det har varit stor efterfrågan, men nu kände jag att det var dags att släppa den helt öppet. Förhoppningsvis leder den till nya diskussioner, säger Helene Tivemark. Studieförbundet släpper samtidigt material för workshops som kan användas i studiesyfte och samtal.

Filmen har fått ett mycket positivt mottagande och blivit en ögonöppnare för många människor som aldrig jagat.

- Den visar mjukare sidor som aldrig kommer fram annars. Jag har gjort filmen i ett folkbildande syfte. Jag hade väntat mig mer konflikter när vi har visat filmen, men det blev det inte. Istället har den skapat samtal där människor har mötts utan konflikt, och sådana arenor behövs, säger Helene Tivemark.

Boo Westlund, Svensk Jakt

Se filmen här:

<https://svenskjakt.se/start/nyhet/jag-ar-jagare-nu-slapps-filmen/>

VILL HA HJÄLP MED ATT INVENTERA BISAM

I augusti lades bisam till på EU:s lista över invasiva främmande arter av unionsbetydelse. Länder som har dessa arter måste enligt EU-lagstiftningen agera och förvalta dem. Jägareförbundets Mårdhundsprojekt har av Naturvårdsverket fått i uppdrag att inventera förekomsten av bisam i artens sydliga utbredningsområde, i Västernorrland och Jämtland. Det kommer att ske genom flyginventering och man efterlyser jägarnas hjälp med observationer.

- För att kunna planera flyginventeringsområdet mer i detalj vill vi gärna ha in tips på observationer av färskbisamhyddor, men även observationer av djuren, säger P-A Åhlén vid Mårdhundsprojektet.

Därmed upprepas den uppmaning som gick ut från forskaren Kjell Danell i Svensk Jakt 6/2017 om att rapportera observationer av bisam. De som lämnat uppgifter om aktiva bisamhyddor som sedan kan bekräftas under inventeringen kommer att få delta i utlottningen av böckerna Vilt, människa, samhälle och Jaktens historia i Sverige.

Den som observerat bisam eller aktiva hyddor uppmanas kontakta Mårdhundsprojektet på 070-339 93 26 eller tipsaframmandearter@jagareforbundet.se

Martin Källberg, Svensk Jakt

”LÅT OSS HÅLLA OSS TILL SANNINGEN”

Statliga ägda skogsbolag och statliga myndigheter som kampanjar mot älgen borde kunna hålla sig till sanningen, skriver företrädare för Svenska Jägareförbundet.

Vi uppfattar så här i älgjaktstider en kraftfull kampanj från skogsbolag och myndigheter mot älgen. Detta är inget nytt och det är bra att diskussionen och debatten hålls levande. Men, kampanjen tenderar, i samklang med resten av samhället, allt mer att präglas av ”alternativa fakta”.

Svenska Jägareförbundet tycker att det är högst rimligt att ställa krav på att statliga myndigheter och statligt ägda skogsbolag håller sig till sanningen.

För den som verkligen är intresserad och som grund för en saklig samt konstruktiv diskussion delger vi gärna här lite fakta:

- Sverige är inte längre världens älgätaste land. I Norge sköt man senaste jaktsäsongen 3,58 älgar och 4,4 kron per 1 000 hektar produktiv skogsmark. I Sverige var motsvarande siffror 3,47 älgar och 0,3 kron. Norge har alltså mer älg än Sverige och cirka 15 gånger fler kron.
- Sverige har haft mycket mer hjortvilt i våra skogar än idag. Vi skjuter idag mindre än hälften så många hjortvilt som vi gjorde i början av 1990-talet. Ser vi till den biomassa kött vi skördar ur våra skogar så tar vi ut knappt 75 procent av vad vi gjorde under början av 1980-talet.
- Trafikolyckorna med älg har minskat stadigt sedan 2012. Trafikverket är tydligt med att den primära orsaken till problematiken med viltolyckor är mer trafik på höghastighetsnätet, inte ökande stammar av hjortvilt.
- Älgen är inte ett hot mot den biologiska mångfalden, tvärtom visar befintlig forskning att ett

medelhårt betestryck i skogen är positivt. Det hävdas att älgen skulle vara ett hot mot betesbegärliga trädslag som till exempel asp. Enligt Riksskogstaxeringen (SLU) har vi idag dubbelt så mycket volym asp i våra skogar som när man började mäta på 1950-talet. Att utnyttja älgen i klimatdebatten känns högst tveksamt. Ska vi hantera ett av människan skapat problem med att ta bort den inhemska nationalsymbolen älgen till förmån för ett hårt drivet skogsbruk? Vi tror vare sig allmänhet eller den enskilde skogsägaren ställer upp på den idén.

- Det finns ingen tvekan om att det lokalt förekommer stora betesskador i våra skogar. Men det finns också en förklaring som skogsbruket glömmar att ta med i sina faktaredovisningar - hur de själva, högst medvetet, har valt att föryngra sina skogar. Idag föryngras endast hälften av den areal där det naturligt ska växa tall med just tall. Sverige är unikt. Inget annat jämförbart land har förändrat trädslagssammansättningen i sina skogar så drastiskt som vi. Att skylla konsekvenserna av detta enbart på älgen är inte logiskt och inte heller konstruktivt. ”Förgraningen” av Sverige har varit väl känd i flera decennier, men inga åtgärder för att räta upp denna obalans har ännu gett effekt.

Jägarna har aktivt sänkt vår svenska älgstam sedan 2011 för att tillmötesgå skogsbrukets önskemål om en lättnad i betestrycket i syfte att underlätta föryngringar med tall igen. Vi väntar fortfarande på motprestationen. Jägareförbundet vill ha en konstruktiv dialog med markägare och skogsindustri. Förbundet tror helt enkelt inte på att en konflikt på debattsidorna ökar möjligheterna till att lösa de problem som finns.

Just nu behövs det mindre ris och mer ros till alla jägare som gör allt vad de kan för att uppnå balans mellan de olika brukarintressena. Det tycker förbundet att våra medlemmar är värda.